

Kanuti Gildi SAALis avanevad Erisuste Erinevused

20.-23.märtsil toimub Tallinnas, [Kanuti Gildi SAALis](#) erivajadustega inimeste etenduskunstidele pühendatud festival. Nelja päeva jooksul etendub neli lavastust, toimub kümme eriilmelist vestlusringi pea viiekümne vestlejaga, leiab aset mitu etteastet, töötuba ja esitlust, avatud on väike installatsioon ja näitus. Festivali korraldab Põhja-Eesti Pimedate Ühingu juures tegutsev [Terateater](#) ning festivali juht on lavastaja Jaanika Juhanson.

“Festival Erisuste Erinevused keskendub puuetega inimeste ja Eesti kutselise etenduskunstide maailma seostele,” selgitab festivali juht Jaanika Juhanson. “Erivajadusega inimeste ligipääsetavusest etenduskunstide publikuna on viimastel aastatel hakatud Eestiski jõudsamalt rääkima, kuid oluline on samm siit edasi. Me peame rääkima võimalustest, kuidas Eestis saaks erivajadustega inimesed olla võrdsetel alustel kohandatud keskkondades kutselised etenduskunstnikud ning kuidas kaasata etenduskunstide loomisesse erivajadustega inimeste kogukondi ja konsultante. Sotsiaalkindlustusameti statistika andmetel on Eesti elanikkonnast ligi 9% on erivajadusega. Miks on kultuuriruumis, sh etenduskunstides erivajadustega inimesed sisuliselt nähtamatud?”

Festivali mahukama osa moodustavad vestlusringid, kuhu on vestlema koondatud hõlmav valik Eesti kutseliste etenduskunstide taustaga lavastajaid, koreograafe jt, kes on viimase kümne või enamgi aasta jooksul loonud mingi lavastusliku teose või juhendatud protsessi puudega inimestega või inimestele. Festivali avavestlus 21.märtsil kell 11 loob festivalile raami ja vaatleb erivajadustega inimeste etenduskunstide laiemat tausta (vestlejad Annikki Aruväli, Jaanika Juhanson, Janne Jerva, Kaie Küünal, Kaarel Oja, Külliki Bode, moderaator Karin Allik). Teises vestluses avatakse etenduskunstide kõrgkoolide võimalikku potentsiaali ligipääsetavaks ja kaasavaks muutumisel (vestlejad Jan Teevet, Kert Valdaru, Kärt Kokkota, Maarja-Liis Mölder, Mart Piirimees, Sveta Grigorjeva, moderaator Kai Valtna). Ülejäänud vestlusringid on ühendatud puudeliikide ja etenduskunstide seoste kaupa: liikumispuue (vestlejad Eve Mutso, Kaie Seger, Liis Vares, Tom Rüütel, moderaator Eneli Järs), kuulmispuue

sirp.ee

Rahvusoper Estonia
Kanuti Gildi Saal
Teater

(Elina Masing, Jaanika Tammaru, Jari Pärigma, Kalmer Liimets, Maaja Hallik, Tatjana Romanova, moderaator Maarja Kalmre), intellektipuue (Anu Vask, Helena Ehrenbusch, Kata-Riina Luide, Kerttu Rakke, Merle Karusoo), neuroerisused (Heidi Kask, Kristi Leppik, Marta Pulk, Rasmus Taavet, Taavi Varm, moderaator Maarja Kalmre), nägemispuue (Andres Popov, Jaan Ulst, Jaanika Juhanson, Julia Kabanova, Kaija M Külm, Marta Aliide Jakovski, moderaator Eneli Järs). Samuti toimuvad lavastuste “Kustpoolt puhub tuul”, “Tajuleebe tantsulugu” ja “Mina olen Surm” arutelud (vastavalt moderaatoriteks Kirsten Simmo, Karin Allik ja Helen Pärk).

Festivalil esietendub pimedate ja vaegnägijate Terateatri lavastus “Kustpoolt puhub tuul” (algteksti autoriks Liis Sein ja lavastajaks Jaanika Juhanson), mis otsib vastust küsimusele, kuidas kujutada pimedat inimest laval. Festivali jooksul esineb ka Pärnu ratastoolitantsurühm Silver Wheels (juhendaja Kaie Seger), Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse näitering (juhendaja Jaanika Juhanson), tutvustatakse neuroerinevate inimeste etenduskunste projekti Koge (idee autor ja üks läbiviijatest lavastuskunstnik Kristi Leppik). Festivali kavas on Rahvusoper Estonia uhiuus haridusprojekt “Tajuleebe tantsulugu” (lavastaja Eve Mutso-Oja ja idee autor-produtsent Tuuli Potik), mis on suunatud autistlikele ja intellektipuudega lastele ning mille festivalietendused toimuvad Estonias. Festivali lõpetab Luidja Tsirkusetalu sotsiaalset ja teraapilist tsirkust esitlev loeng-etendus “Tsirkus. Tsirkus? Tsirkus!”. Toimub kaks väikest töötuba – pimedate teatrist (läbiviijaks Terateater) ja kehapsühholoogiast (juhendajad Anu Vask ja Merle Saarva). Festivali jooksul on avatud väike installatsioon “Kõik minu tähed. Ühe psühhoosi lugu” (loojad Kristi Leppik ja Jaanika Juhanson) ning fotonäitus Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse näiteringi tööst õpilaste silme läbi.

Festivali toetavad Eesti Kultuurkapital ja Tallinna linn.

Lisainformatsioon:

<https://erisusteerinevused.etenduskunstdid.ee/>

sh ajakava:

<https://erisusteerinevused.etenduskunstdid.ee/p/ajakava.html>